

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irasbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendezési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések, és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi december 24-én

52. szám.

Karácsony ünnepén.

Csodálatos hatása az évszázadok hosszú során át az első Karácsony dicsőséges történetének! Milliók érzik ma is ama — különben igénytelen eseménynek kimagyarázhatatlan büvös hatását. Az önző szívek is megnyílnak, a hideg fagyos keblek is meglágyulnak s szeretetben dobbanak meg.

Mintha most is hallanák az emberek az angyali seregeknek örömeinekét.

„Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, e földön békeség, és az emberekhez jóakarát.” Ennek hallatára az ember egy pillanatra megváltozik: földi gondok fájdalmak tövöseivel rakott utján egy kissé megáll; földre szegzett szemeit arra irányozva, honnan a hangokat hallá, s jól eső meleg érzés futja át kebelét. Hát mért nem lehet így mindig? Lehetséges volna az, hogy a szívek állandóan a karácsonyi érzelmek fénykörében dobogjanak? Hiszen ha ez lehetne, e sivár föld, a gyűlölet, czivódás, egyetlenség, háborgás e sötét hazája paradicsommá változnék. — Akkor a természetben ülhetne diadalt a fagyasztó hideg, de benn a szívekben, s a családi házakban az örök tavasz illatozó virágjai nyílnának; s a szeretet ragyogó napja a megelégedettség drága gyümölcseit érelné.

De, fájdalom, ez mind csak költészet,

hiába való ábrándozás! Alig hogy megdobbant a szív az ünnepi érzelmek hatása alatt, visszaesik ismét a régibe. A vándor-ember egy pillanatra megpihentetett kezeit újra veszendő dolgok után nyújtja, megtölti ismét fejét epeztő gondokkal, vállaira rakja a görnyesztő terheket, sok botlások és bukások közt vánszorog előre utját sóhajok és könnyek árja jelezvén. És a mily reménytelenül haladt a vándor ösvényen, ép oly reménytelenül bukik alá a sir fenekére. Ekkor oda tesznek fejéhez egy fa- vagy kődarabot, azt írva rá: Volt. . . . Nincs. Pedig nem így kellene ennek lenni. Az a kinek születésére az emberiség külsőleg ünnepet ül Karácsonyban, az más életet, szebbet, jobbat, örvendetesebbet, reményteljesebbet, boldogítóbbat akart adni az emberiségnek. Voltak is, és vannak is sokan, kik az ő adományának áldását élvezik. Ezekre nem is azt mondjuk a halál után: „Volt. . . . Nincs”; hanem azt „Volt. . . . Van”. Ez a nagy különbség a világi és a Krisztus hűséges követői között. És meg lehet ösmerni e két fajta embereket; meg lehet pedig arról, hogy a Krisztus igazi követői egy kétségtelen s könnyen felismerhető bélyeget hordoznak — nem homlokukon — hanem élükön. Ez a bélyeg a szeretet bélyege; nem az önszereteté, hanem a munkás, boldogítani törekvő szereteté.

A Karácsonyt méltán lehet nevezni a szeretet ünnepének. A hol a szeretet csak némi szikrája vagy, lángra gyulad az e napon. A felállítatni szokott karácsonyfákon ennek a szeretet tüzének visszfénye lobog; ez rakja meg a fák ágait a maga ajándékaival, s ennek harmata ragyog fel a szemek pilláin, az öröm könnyecskéiben az elért öröm láttára.

Emberek! kik megültek a Karácsonyt családokban, apák, anyák, gyermekek! jusson eszetekbe, hogy egy családot képez az emberiség is; és ha sok a sajgó seb, sok a nyomor, a szükség, hogy e nagy család boldognak érezhesse magát: siessen a szeretet lekötözésére a sebeknek, enyhítésére a látható nyomornak!

És különösen, közelebről, kik édes hazánk tápláló kebelén élve egy közös anyának vagyunk édes gyermekei, különösen nekünk nyíljék szeretetre, buzduljon nemes honfiai erényekre e napon szívünk: egymást támogatva a közös boldogság nagy ösvényén; egymást gyógyítgatva, segítve szerezzünk édes örömet a közödes anyának, hogy munkás szeretetünk tüztől vegyen ez fényt, erőt, hatalmat, szilárdságot, hogy lehessen az ő kebelén kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt sok boldog Karácsony-ünnep.

Tárca.

Jókai Mór.

(Írta és felolvasta a verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület által 1893. decz. 16-án Jókai Mór 50 éves irói jubileuma alkalmából rendezett ünnepélyen Takács Gy. főelőisk. prof.)

Ritka és lélekemelő mozgalomnak vagyunk hónapok óta tanúi, melyhez hasonlót még a művelt nyugat is keveset, mi magyarok pedig egyet sem bírnak felmutatni: egy egész nemzet lelkesedése fordul a szellemi munka fáradhatatlan napszámosa felé, hogy hódolatát mutassa be ihlett tehetségének, elismeréssel adozzon neki munkás életeért és szeretettel ölelje keblére a biza legjobb fiainak egyikét.

E mozgalom nagyságát, a nemzet minden rétegeit magában foglaló terjedelmét látva, vajjon nem ujul-e fel lelkünkben önkéntelenül Athene s a görög történelem ama dicső korának képe, melyben a vész és a lant még a kardnál is nagyobb tiszteletet szereztek, melyben a legutolsó kézműves is leste az ünnepeket, hogy szomjázó lelkét a Hippokréné tiszta forrásából méritett itallal felüdítse s az amphitheatrumban a tragikus költők termékeinek látásával kárpótolja magát a mindennapi munka fáradalmairól?

Milyen messze van tőlünk ama korszak! s mily rövid ideig tartott az! Eltűnt az a görög szabadság elbukásával, homályt hagyva maga után, de csak félhomályt, hogy annál fájdalmasabban essek a mindjobban távozó fény messze derengésének

látása. S mennyi ideig tartott ezután a sötétség! Másfél ezer év kellett, hogy Olaszországban új életre keljen Periklész kora s a régi klasszicitás a Mediciek udvarában önmagára ismerjen.

De egyszer életre kelve, nem maradt meg szülőföldje szűk határai közt; mindenütt hódított az, s a kardhoz és lándsához szokott népek közül, melyek e szellemóriás előtt fegyvereiket lerakták, a magyar volt az első.

Ki nem hallott volna Mátyás udvaráról, annak fényéről, magas művészi és tudományos voltáról? hát még a páratlan Corvina-könyvtárról, mely 10,000 fényes kötetű munkát tartalmazott s melynek romjait: a megmaradt 100—120 kötetet mindenütt féltett kincsként őrzik, hogy nemzetünk a legjobb igyekezet mellett sem szeresheti meg mind?

Csak hogy fájdalom, ez a magunk „Periklész kora” is hamar alátűnt. Elrebbent, mint egy bú-bajos álom, mely után még keserűbb az ébrenlét komor valósága!

Elriaszították pedig a háromezred évig tartó harcok, melyeket két szövetségstársunk: a török és német ellen vívniunk kellett. A török a barátság címén műveltségünktől, s nagyrészt politikai önállóságunktól fosztott meg; a német pedig még azt is el akarta venni, mit amaz meghagyott: vagyunk romjait s nemzeti lételünk alapját: a nyelvet. Csoda-e hogy a folytonos harcokban kimerült nemzet műveltség tekintetében elmaradt s kevés ellentállást fejthetett ki az erőszak és kulturális felsőbb-ség fegyvereivel működő kormány ellen? S bizony

bizony, ha politikai vezérferfiainktól függ hazánk sorsa, akkor nemzetünk mai nap már ugy beszélne, mint a természettudósok amaz állatfajokról, melyek érdekességüket annak köszönhetik, hogy kihaltak vannak.

De a gondviselés meg akart bennünket tartani s meg is tartott, azzal is félre nem ismerhető módon tudtunk adva a világnak, hogy a magyar nemzet történelmi hivatását még nem töltötte be.

E célra férfiakat támasztott nemzetünk kebeléből — kik felismerve helyzetünket — hatalmas „megállj”-t dörögtek az önmagáról megfélekezett nemzet fülébe. S nemzetünk megállt és meghallgatta őket s megmenekült a biztos haláltól, mely felé rohant s mely után nincs többé feltámadás.

S kik voltak e csodás hatású férfiak, kik a bomlás oly természetesnek látszó folyamatát így megakasztották? Tán a sors irigyelt kegyeltjei, kik születésüknél, nevüknél és állásuknál fogva igényt tamaszthatnak a meghallgatásra? Korántsem! A népből kerültek ki ők, nevük ismeretlen, állásuk nincs, de van egy, mi mindenk fölé emeli őket: a szó ihlete, melynek lángoló hozaszeretete ad táplálékot, s e férfiak rámutatnak a fegyverekre, melyekkel az idegen erőszak és idegen kultúra ellen sikerrel megküzdhetünk; s e fegyverek a jog és a nemzeti kultúra, a nemzeti nyelv. Ehhez kell nekünk minden körülmények közt ragaszkodnunk, s mindent elvesztvén, még nem veszünk el, ha nyelvünk megmaradt, mert nyelvében él a nemzet!

Önök arcaikon a meglepetés kifejezésével

Farsangi kalendárium.

Január 11. A kereskedő ifjúság bálja.
13. Tornaegyleti bál.
17. Izraelita nőegylet estőljé.
20. Vörös kereszt bál.
Február 1. Műkedvelők álarcos bálja.
3. Iparosok bolondestőljé.

Napi hírek.

Boldog Karácsony ünnepeket kívánunk lapunk igaz barátai és munkatársainknak, kik vállalatunkat, a verseczi magyar lapot tiz esztendő óta hűségesen gyamolítani kegyeskedtek.

A karácsonyi istenitisztelek rom. kath. templomunkban következő sorrendben fognak tartatni: Ma Vasárnap fél 10 órakor főtiszt. Babinszky hittanar predikál, az éjféle misét főtiszt. Geiger lelkész olvassa s hetfőn főtiszt. Lászlóffy esperes-plébános tartja az ünnepi szónoklatot.

Református magyar istenitisztelek. Tiszt. Futó Zoltán temesvári református körlelkész, a verseczi kálvinista fiók egyház papja, tegnapi szombaton városunkba érkezett, a presbiteri ülésen elnököl s ma vasárnap d. e. 10 órakor urvacsora osztással egybekapcsolt istenitiszteleket fog tartani a főreáliskola rajztermében. — A verseczi református kis egyház hívei kizárólag magyar anyanyelvűek, naponként szaporodnak s számuk most már túlhaladja a százat.

Ováció a polgármesternek. Semayer János polgármestert királyi tanácsossá történt kinevezése alkalmából oly ovációkban részesítette városunk lakossága, melynek pártját aligha láttuk még Verseczen. (Pedig nagyon híresek vagyunk e tekintetben.) Nyelv, vallás, nemzetiesség és politikai elvet nem tekintve közel 250 polgár gyűlt össze hetfőn és kedden a Milleker és a Glückmann féle szállodákban tartott diszvacsorán, hogy a királyi kegy fölötti örömeinek kifejezést adjon s hogy gratuláljon a kitüntetésnek. Nem akarjuk ez alkalommal Semayer János bokros érdemeit felsorolni, megtettük azt tiz éves polgármesteri jubileuma, s a királyi kitüntetés első hírének hallattára; — jelen alkalommal csak azon ténynek felemlítésére szorítkozunk, hogy a polgárság saját megtiszteltetésének is tartja a kitüntetést, s az még ragaszkodobba teszi polgármesteréhez. Ezt mutatták meg a ritka fénylő és szép rendben lefolyt diszvacsorák, melyeken mint már fentebb is említettük, találkat adott egymásnak lakosságunk minden rétege. A régi jóhírnévű Milleker szállodában hetfőn volt a diszvaczora, hol az üdvözölő beszédet Gérecz Károly főreálisk. tanár tartotta szokott ékes szólással. Beszédéből kiemeljük a következőket: „Mindnyaján, a kik itt vagyunk, ismerjük az ünnepelt érdemeit, gondoljon csak mindenki ezekre vissza,

fordulnak hozzám, kérdeve, minek beszélem mind ezeket, miket írónk sokféleképen variálva már annyiszor leírtak, miket már ma mindenki tud? mily összefüggésben van az a mai ünnepélylyel?

Igaz, nem új dolgokat adtam elő, mindamellett szükségesnek tartottam azok ismétlését, mert én az azon férfiú jelentőségét, kit az egész nemzet 50 éves irói jubileuma alkalmából ünnepel, kinek ünnepeléséhez mi is hozzá akarunk egy szemernyivel járulni, szintén ama gondviselés szerű, a nemzet életére kiható hivatásban látom, melynek ő a nemzet három fontos, sőt többé-kevésbé válságos szakában az önzetlen hazafi odaadásával s a legjobb sikerrel megfelelt.

Hogy mily sokat alkotott Jókai, hogy művei egész könyvtárt tesznek ki, azért dicsérjük őt jövőendő életrajzírói: hogy vannak-e regényei s egyéb művei nagy tömegében maradó bescsű alkotásai is, a fölött veszekedjenek az esztétikusok; én csupán a hatásért magasztalom, melyet egyrészt a körülményeknél fogva, másrészt költői tehetsége és hazaszeretete által az egész nemzetre gyakorolt.

Kezdődik e hatás ott, hol mint az „Ifjú Magyarország“, a fiatal írók politikai egyesületének tagja Petőfivel egyetemben az ifjúság élére áll, hogy saját szavai szerint: „a min egy századon keresztül hasztalan fáradozott annyi nagy szellem, a népszabadság nagy művé, azt a lehetetlen, óriásnak való feladatát egy márcziusi napon megoldja egy csoport fiatal költő; újságíró és egyetemi tanuló, s arra az egy szóra: ezt kívánja nemzet, felszabaduljon a nép, a föld és a szellem.“

Memnyire érezzük mind még mai nap is az ifjúság e mozgalmának jelentőségét, annak tán legjobb illusztrálása a kormány engedélye, hogy márczius 15-ét, melyet eddig csak az egyetemi hallgatók ünnepeltek méltó kegyelettel, mint az ifjúság hazafias ünnepét az összes középiskolák is megünnepeljék.

gondoljon a tiz évvel, öt évvel, avagy csak a 2—3 év előtt Verseczre, s hasonlítsa össze azt a város mai szépségével, s lehetetlen lesz, hogy szíve örömmel ne dobogjon föl a haladás, az erő, a szépség, a civilizáció képének láttára, a mely zemeink elé tárul, s azt hiszük, talán önök Uraim, hogy ez a lélekemelő változás önmagától egyenesen az isteni gondviselés jóvoltából történt, hogy Versecz városa, melynek nyers erői úgyszólván eddig csupán forrongásban voltak, de nem találtak meg ama helyes utat, ama mesteri kezet, a mely az erőket egyensúlyban tartsa, összhangzatba hozza s zászlóját magasan lobogtatva körülbelül 24 ezer embert vezessen előre az édes magyar haza üdvének, közös és ez által a magunk jóletének megmunkálására, nem Uraim, az ő erős kezei vezették Versecz városát az anyagi és szellemi jólét azon fokára, a melyen ma áll. Ennek örvendezünk ma mindnyaján. Az ő öröme a mi örömünk is, az ő kitüntetésének fénye bennünket is méltó büszkeségre fogosít föl, hogy kötelességeinket hiven teljesítettük, hogy Versecz városa helyes irányban halad, hogy tőlünk a haza, ennek kormányja s koronás uralkodónk ezt várta. Uraim! azon férfiú napját és éjjelét embertársainak javára fordítja s tisztán ezek érdekeinek s közös felvirágzásának él, ama férfiut örömünk és hálánk csekély jelein kívül mivel jutalmazhatnánk mi? Helyettünk megtette ezt dicsőségesen urakodó I. Ferencz József Ő Felsége, ki a diplomáciai ügyességet az atyai és kormányzói bölcsességet oly régóta megérdemelt kitüntetésben részesítette. — Az egyetlen német toaszot Christian kereskedő tartotta. Beszéltek még Kuna ügyvéd, Takács és Perjessy főreálisk. tanárok stb. A megjelentek közt nagy számmal volt képviselve a földbirtokos polgárság. — Kedden este a Glückmann szálloda fényes feldíszített helyiségeiben történt a diszvaczora folytatása Greszler evang. lelkész magyar, Waldherr főreálisk. tanár német, Dr. Miloszlavlevits szerb nyelven köszöntötték az ünnepelt Weifert K. városunk aranytollu főjegyzője a tisztikar nevében fejezte ki üdvözlését, Megeredt azután a toaszot árja, de valamennyi jól atgondolt és komoly szárnyalású volt. Beszéltek még: Lászlóffy rom.-kath. esperes, Milits, gör.-kel. lelkész, Dr. Szidon, forábbi, Babinszky, főreálisk. hittanár, Peterdy Kálmán, Perjessy Lajos főreálisk. tanár, Bodry, vár. tanácsos, Rottler vár. képviselő, Wezenkovits tanító, Müller gyógyszerész (az ünnepelt nejt köszöntötte fel) Christian kereskedő, Tokits cognacgyáros stb. A minden tekintetben kitűnően sikerült diszvacsorák sokáig emlékeztetnek fognak maradni polgárságunk körében.

Változások a csanádi klerusban. Dessewffy Sándor csanádi püspök Árpás

Folytatódik e hatás a kitért harc alatt; nem ugyan oly fenomenális módon, mint Petőfinél, ki rabja a szabadságnak s ennek szenteli szíve minden liktetését, ideghurjának minden rezgését, szelleme és teste minden porczikáját. De bár Jókait esendesebb vérmérséklete megővta az exaltáció meggonddalattan tetteitől, bár békés természete irtózik a háború kegyetlenségeitől, mindamallet végig szolgálja a szabadság szent ügyét, részint mint nemzetőr, részint mint újságíró, egyrészt lelkesedve és lelkesítve, másrészt mérsékelve, vagy legalább mérsékelni akarva a túlzást, végtül pedig a katasztrófa előestéjén kétségbeesve a többiekkel s a halált keresve. Annyira azonosítja életét a szabadsággal, hogy ennek elbukásával az életnek sines rá nézve semmi becsé. Pisztolyt kér Csányitól s csak Kiss Ernő rábeszélésére, ki nejeire emlékezteti, hogy fel-sőtét gondolataival. „Ő volt az, beszéli maga, a ki rábeszélte, hogy kedvem legyen újra kezdeni azt a megsiratott drámat, a minek élet a neve; ő volt az, a ki arra a határozatra birt, hogy meg ne adjam magamat sem a sorsnak, sem embernek, sem a halálnak; s nem bántam meg, hogy ezt tettem és köszönöm neki a föld porában azt a szót, a mi sorsomon határozott.“

Egyszer visszaadva az életnek szerencsés természetét s életfilozófiáját csakhamar keblébe oltják a reményt, hogy nemzete elbukása nem egy a halállal, hogy felvirrad még a nap, melyen minden, mi most elveszett, örökre elveszettek látszik: szabadság, államiság, nemzetiség újra a nemzet háborítatlan tulajdona lesz. S e reményt nyerve, gőrcsően kapaszkodik belé, mint a fuldokló a nyújtott mentő kötelbe; el nem eresztí többé, hanem további életének, összes gondolatainak középpontjává teszi. És ez jó volt így, mert ilyenképpen lesz ő a gondviselésétől nemzetének prófétájává avatva az elnyomatás korában.

E szomorú napokban költőink és íróink leg-

Gyula makói segédlelkészt kis-zombori plébánossá nevezte ki. Athelyezte a következő segédlelkészeket: Varga Gábor Kis-Zoborról Kis-Telekre, Zsiedek Sándort Kis-Telekről Török-Becsére és Lukács Imrét T.-Becséről Makóra.

Hypnotikus előadások. Neukomm Ferencz hypnotizáló mult szombaton és vasárnap kísérletekkel egybekötött hypnotikus előadásokat tartott Pancsován. Ezen jótékony célra rendezett előadások, mint értesülünk, fényesen sikerültek. A 200 forintot tevő tiszta jövedelemből az előadó 100 frtot a pancsovai, 100 frtot a verseczi árvaháznak juttatott,

Jókai-ünnepély. „Versecz és vidéke magyar nyelvtérjesztő egyesülete“ csatlakozván az országos mozgalomhoz, s ki akarván fejezni legnagyobb háláját Jókai iránt, tiszteletére a mult szombaton sikerült ünnepélyt rendezett a „Szöllővenyigé“-hez czimzett vandéglő nagy termében. A műsort a „verseczi férfi dalárda“ nyitotta meg magyar dalok sikerült előadásával. Nevezett egyesület ezen fellépésével ismételtén megmutatta, hogy a hol humanus célok érdekében kell közreműködni, ott mindenkor számítani lehet a mi derék daláraink közreműködésére, s hogy a tagok a magyar dalt és zenét éppen oly virtuozitással tudják művelni, mint az idegen nyelvű énektermékeket. — Takács Gyula főreálisk. tanár széles ismeretkörrel tanuskodó és magas beszédben ecsetelte a költő élete folyását, méltányolta páratlan működését. (Felolvasását lapunk tárczájában közöljük) — majd pedig Peterdy Kálmán szavalt költő hévvel és ritka előadási képességgel. Ezen első nyilvános fellépésével teljesen kiurerte a közönség rokonszenvét. Gérecz Károly főreálisk. tanár, kinek nyilvános fellépésében annyiszor volt alkalmunk már gyönyörködhetni. „Utazás Verseczen“ czim alatt tartott humorisztikus felolvasást. Jellemrajzai a közönség legnagyobb tetszésével találkoztak. A színekben és pointekben gazdag morális satyra, egy ideális szerelem keretébe van foglalva. Az egészen egy sajtáságos izü humor vonult végig, a mely a nélkül, hogy sértene, gyógyít s mindenki tetszését megnyeri, a mint ez osztatlanul meg is történt. A dalárda azután még egy pár töröl metszett magyar dalt adott elő, melyét lelkesen megújratott a közönség. Jova barna legényei razendítették a csárdást és megindult a táncz. — A mulatság rendezésében oroszlan része van a vigalmi bizottság új elnökének Dr. Markovits György-nek.

Uj gyógytár: Steiner Mihály okl. gyógyszerész, Dr. Steiner Izidor verseczi orvos fia, uj gyógytárt nyitott Jassenován.

Az offszencziak lélekemelő módon vettek búcsút Lászlóffy esperes-plébánostól, s szintén fényes ovációk közt iktatták be a község

nagyobb részén a kétségbeesés vesz erőt; ez hol a esüggedés fájdalmas hangján szólal meg, hol tompa fásultságában vagy elnémítja a költő ajkát, vagy, mint Arany Nagyidai cigányaiában, a legélesebb gúny velőt rázó akkordjait hangoztatja, porba tiporva a dicső mozgalom szentségét, mely a létért a létet tette kockára, s el is vesztette. Vigasztaló, biztató szó alig hallatszik, s a mi hallatszik, az is az allegoria, a képes beszéd félénk köpenybe burkolódik, a jó sorsra s a nép találekonyására bizva a burok lefejtését, a beszéd velejének megértését.

Természetes, hogy ily viszonyok közt az elnyomatás súlya kétszeresen nehezedik a népre. A nép szellemi vezéreire tekint, költőtől várja a biztató szót, s ezek vagy némák, vagy nem érthetők, vagy vigasz helyett szemrehányással állnak elő, szemrehányással a multért, melynek dicsőségéről a nép még a jelen szenvedéseinek árán sem akar lemondani; s így kész a disszonancia nép és vezérei között.

Szerencsére van egy, ki a többi hiányait pótolja, hibáit kiigazítja, s az Jókai Mór.

Minden nap hallatja magát s a nép szívesen hallgatja; oda tartja kezét a nép szívéhez, s azt tapasztalja, hogy ugyanegy gondolat heviti; csak-hogy mi a népnél félénk óhaj, az nála biztos meggyőződés: a nemzet feltámadása. Ezt a feltámadást hirdeti a népnek, mint Dániel a zsidó népnek a babyloni fogságból való szabadulást. Teszi ezt pedig a leghatásosabb módon, regényekben, novellákban, drámákban, elébe álltván a nemzetnek közel és távol multját, tömjént gyujtva a magyar hazaszeretnek és dicsőségnek. Mily megnyugtató s mily fölemelő egyúttal műveiben a magyar jellem szemlélni, azt a jellemet, mely annyi erénynyel ékeskedik, melynek hibái is csak az erény túlzásából erednek! Ilyen mult, ilyen jellem mellett elveszhet-e egy nemzet?

(Folytatása következik)

uj lelkészét Sváb Mihályt volt verseczi lelkészt, a „legmagyarabb sváb“-ot.

Körorvos-választás. Deliblat temesmegyei községben dr. Pazar István goszpodinczei gyakorló orvost választották meg körorvosnak.

A helybeli főreáliskola önképzőkörének ifjúsága vezető tanárú indítványára lelkesedéssel elhatározta, hogy Jokai Mór műveinek diszkidását szintén megrendeli s az ifjúsági könyvtárban elhelyezi. Ez elhatározásra különösen az birta, hogy Versecz város törvényhatósága a községi népiskolai könyvtár részére megszavazta egy példány megszerzését, de a községi főreáliskoláról megfeledezett. A 200 frtnyi összeget 3 frtnyi havi részletekben fogja tagjai járulékaiból s esetleg egyéb jövedelmeiből törleszteni.

A verseczi torna és vívőegyesület folyó hó 19-én tartotta ez évben utolsó házi versenyét, mely ismét újabb tanújelét adta az egyet életre valósnak. A versenyek három részből állottak, minden egyes verseny két-két díjjal. Lefolyásuk a következő volt:

1.) Függeszkedés: Három jelentkező közül elsőnek Stüber népisk. tan. másodiknak Markovics magyar kir. honv. hadnagy került ki.

2.) Magas ugrás; sulydobás: Nyolcz jelentkező közül első díj: Markovics honv. hadnagyé második Zoffmann Sándor-é, előbbi 24, utóbbi 18 eróponttal. Szép eredményt mutattak még: Waldberg m. kir. honv. tiszt-helyettes és Bauer-Vogel Gyula.

Érdekes részét képezte a versenynek ama pont, melyben hat jelntkező állt fel karddal kezében. A verseny eme pontja a kardvívás volt, két részben.

1.) Iskola vivás, három párral, kik a kombinált gyakorlatokat elég ügyességgel mutatták be.

2.) Assaut vivás. Az egyes jelentkezők sorshúzás utján következőkép kerültek egymással szembe:

a.) Kovalik J. főreál. isk. tan. és Dr. Lichtscheindl E. győrtés: Dr. Lichtscheindl 3 „tus“-sal 4 ellenében.

b.) Seiberth és Stüber népisk. tan. győztes: Stüber, 2 „tus“-sal 4 ellenében.

c.) Zoffmann S. és Paszcu E. m. kir. honv. tiszt. győztes: Paszcu honv. tiszt. 2 „tus“-sal 4 ellenében.

Most a három győztesnek maradt állt egymással szembe, kik közül hosszú küzdelem után végre Stüber és Paszcu tiszt. kerültek ki győztesekként. Előbbi, 3 „tus“-sal 4 ellenében mint első, utóbbi 4 „tus“-sal 3 ellenében mint első, 4 „tus“-sal 3 ellenében, mint második.

Végül a vívó kurzus látogatói szép meglepetésben — egy ezüstcigaretta tárczában részesíteték Waldberg m. kir. honv. tiszt. mint a kurzus vezetőjét, ki valódi szakértelemmel és jó akarattal oktatta tanítványait, mely különben a szép eredményen is meglátszik.

A nagy-zsámi olvasóegylet mult napokban tartott közgyűlésében egyhangulag elhatározta, hogy Jokai műveinek diszkidását megrendeli, sőt az összeget már el is küldte. A majdnem kizárólag német anyanyelvű lakosság ezen elhatározását a legmelegebben üdözlöjük és szívből kiáltunk „éljen“-t!

Menu. A hölgyek kedvéért, kik nagyon érdeklődnek az iránt, hogy a férfiak híres „bankett“-jeik akalmával mennyi jöbän dűskálódnak, közöljük a „Milleker szálloda“-ban trított diszvácsora menüjét: Tok á tartar — majonnaise. Öszgerincz narancscsal. Vesepecsenye á la Normain, (pastétom). Sódoros kneczka. Pulyka, Malacz, (compot, saláta). Torták. Gyümölcs. Sajtok. — A Glückmann-ek menije szintén jó volt, de mivel csak német nyelven adatott ki, sajnálatunkra nem közölhetjük.

Szerb muzsa. A Zéh-féle színházban jelenleg a Gy. K. Protics-féle szerb színtársulat tartja előadásait. Mint minden alkalommal, úgy jelenleg is zsűfolt haz előtt játszanak a színészek.

Segély a délvidéki szini szövetkezetnek. Jakabffy Imre krassószörénymegyei főispán, a lugosi színiügymóliító egyesület elnöke 1000 forint segélyt eszközölt ki a délvidéki szini szövetkezet színházainak. A segélyt a belügyminiszter utalványozta. — Ennek kapcsán megemlítjük, hogy a délvidéki kerület szinigazgatója Furedi Károly e hó 17-én Nagybecskereken befejezte előadásait, melyek annyira tetszetek a nagybecskerekieknek, hogy jövő évi április hónaptól ismét viszont óhajtkák látni Furedi társulatát. — A társulat folyó hó 20-án Lugoson kezdte meg előadásait. Az első estén Hersonczeg „A nagyhatásu, a Dolovai nábob leánya“ cz. színműve került színre, a 2-ik előadás a „Szul-

tán“ operette. A társulat nagyobb része a régiékből áll: ujonnan szerződött tagok a következők: Fejes Lidi operette-primadonna, Zájongji Elemér tenorista, Kecskeméti Irma drámai hösnő, Gyurman Eliz szende, Kövesdi Rózsika operette-énekesnő, Könyves Jenő hösszerelmes, Delli énekes és szerelmes, Olaszné-Kis Julia társalgási és drámai anya.

Gyilkosság. Mult pénteken este a Versecz és Paulis közt lévő szántóföldön egy kerülből 20—22 éves nő holttestét találták meg. A nő nyaka majdnem teljesen elvult vágva, s nagy vértócsában feküdt. Kiltétét eddig még nem sikerült kipuhatolni, de valószínűleg a cseléd-ség osztályába tartozott. A gyilkos ki is fosztotta aldozatát, mert alig volt rajta valami ruha.

Hallatlan kedvezmény cím alatt érdekes hirdetést közlünk lapunk mai számában, melyre e helyen külön is felhívjuk az olvasók figyelmét. mindazok, akik újévkor egy egész esztendőre való kiváló olvasmányokkal óhajtkák magukat ellátni és szeretik az eseményeket képeken megörökíteni is élvezni, nagy érdeklődéssel kell, hogy elolvassák ezt a hirdetést. — „Magyar Gênioz“ és „Otthon“ képes szépirodalmi vállalatok együttesen oly hallatlanul kedvezményes áron állanak a közönség rendelkezésére, hogy ehhez hasonló olcsón külföldön sem dicsekedhetik egyetlen vállalat sem.

Régike.

Régike volt a sarki speczerájos leánya. Egész valójából visszatükrözött a „faji jelleg“. Űde volt, mint Hebron rózsája. A szemei feketék és ábrándosak voltak, mint egy héber költemény! A profilja meg olyan egy síkban fekvő volt, mint az assyr hycroglifek, vagy mint egy divatlap szines illusztrációja. Mikor a pléh szilvoriom hűtőbe friss vizet töltött, a bibliai képre gondoltam: „Rebeka a kútnál.“ Mikor meg a frakkszárny alaku rizs-stancizlikat tépkedte le a szegről, a József esete jutott eszembe Putifárnál.

Mint felsőbb gymnasista imádtam mindent, a mi klasszikus. Régike klasszikus volt, következésképen őt is imádtam. Szerelmünk röviden kezdődött. Egyszer, mikor benyitottam a Régikéjék boltjába, Régike ott ült az ajtó mellett és kötött. Mikor beléptem, a pamut gombolyagja (véletlenül) a földre gurult. Mikor felemeltem s egy elegáns mosoly kíséretében átnyújtottam, a Régike ábrándos szemei olyasmit fejeztek ki, a mi kifelé mentembe filozofálásra indított. Ugy filozofáltam, hogy a ki a boldogító igent, vagy a bátortást nem tudja egy pár leány szemből kiolvasni, az meg sem érdemli, hogy szeressék. Én az „igent“ kiolvastam s így érdemessé váltam a Régike szerelmére.

Ezentúl gyakrabban eljárta a boltba, a mi Spitz úrnak, a Régike apjának feltűnt ugyan, hanem némi (nem éppen sok) anyagi haszonnal járván, lassankint belenyugodott.

Régike különben nagyon egyoldalú leány volt, szellemileg. Az apja, az orthodox volt. Testileg és szellemileg. Régikét is azért hívták „Régi“-kének.

Izrael népének történetében, irodalmában elég jartas volt, hanem a mi a többit illeti, azokról csak homályos fogalmak voltak.

A mythológiából, csak Mercurt, ósmerte, miután az többször eljárt hozzájuk, — sorsolási közlöny alakjában.

Mindig élénk vágyat látszott képezni az, hogy bárcsak atyját megtennék valami Jeruzsálem vidéki ország királyának. A papáját máskülönb, Dávid nevűnél fogva, mindig jogos trónkövetelőnek tartotta.

Ilyen volt a Régike lelkülete. Ilyen ártatlan, naiv kedély lakozott a kis speczerájos bolt négy fala között, hol a sáfrán a szerencsendió-héj törött bors még a hordóba préselt muszka halak illata, ábrándos, itáliai hangulatba ringatták a szívet.

Ilyen hangulatban voltam én is akkor, mikor Régikének kitértam a szívemet. Hangom ellágyult és rezgő hullámokban verődött vissza a czérna és pamut skatulyákról s átsuhanva a törött paprika fölött, könynyeket csalt a Régike ábrándos szemeibe. Az ostromot nem sokáig folytathattam, mert Spitz úr lépett a boltba. Hanem azért megsughattam Régikének, hogy a felelettel adós maradt. Régike habozni látszott, majd hirtelen elhatározással belenyult egy hordóba s onnan egy darab zöld gálíczt vonva ki, azt gyorsan a kezembe nyomta.

Eleinte egy sötét gondolat cikázott át agyamon. A nagy állvány száz fiókja egybe folyt szemeim előtt. A beszózt, muszka halak

örülten ficzkádoztak s rémes gyorsasággal hunyorgatták sós szemeket. A fülem meg zúgott, mint a víz alá merült emberé. Arra gondoltam, hogy Régike el a karja velem játszani a „Tempre hívást.“ (Aznap szavaltam épen az önképző körben.)

Majd kezdett hirtelen minden a régi lenni. Az állvány száz fiókja megint csak száz lett, a heringek is megnyugodtak s a fülem sem zúgott már. S ezt a csodálatos nyugalmat, ezt a jól eső, boldogító érzetet, egy drága gondolat idézte elő. A zöld, a remény színe! Ezt akarta Régike a zöld gálíczzal mondani. Hát csakugyan remélhetek?

A szoba, bár künn sötétedett, rózsaszínű fényben kezdett úszni előttem. Ott állt Régike, mint egy rózsaszínű álom. Az ostorok, lámpák, skatulyák, fügekoszorúk, mind, mind rózsaszínűek voltak. Prózáilag hatott némileg a jelentre, hogy a Régike papája, iszonyu szitkok között rohant ki az utcára.

Én meg szerelemtől ittasan, az alkalmak megragadásában tanusított jártassággal, hirtelen egy csókot nyomtam a Régike ajkaira. Ez mind ama tündéri rózsafényben történt s a boldogító csók után, sötét lett a szoba.

Mikor kimentem, az utca tulsó végéről olysforma hangokat hallottam, melyek arra engedtek következtetni, hogy ott valakit püfölnék. E kegyetlen inquisitio okára rózsaszínű fényben letem, melyet a Móríczka csent bengáli gyufái idéztek elő.

Előképzünk Régikével, sehogy sem akart kimenni a fejből. A Régike édes csókját lehelt rám Ovidius minden betűje, a mi pedig, normális viszonyok között mindent keserűvé szokott változtatni előttem.

Régikét és csak Régikét láttam mindenütt. Sokszor megjelent álomban, ábrándos szemeivel, szabályos profiljával. Sokszor meg az égen tűnt fel, mint ragyogó meteor, körül véve egy nagy füge koszorúval. Egyszóval nem hagyott nyugodni az a rózsaszínű látomány. Elhatároztam, hogy egy csapásra fogom meghódítani a Régike szívét, örökre.

Egy álmatag héber ódát írtam. Kimentem éjjel, holdvilágnál a lugasba. A fülemilénket oda tettem egy közeli rózsabokorba, kalitkástól. Hadd csatogjon. Én meg, miután szívem eléggé megtelt holdvilággal, fülemile csatogással, megszerkesztettem az ódát.

Másnap elvittem Régikéhez. A papája behívott a szalónba. Régike is bejött s egy karosszékbe ülve, pillanatra feledni látszott a vaniliát, rizst és zsemleprézlit. Áhitattal leste szavaimat. Én meg poseba vágтам magam s rászketeg felhangon kezdtem szavalni:

„Szédült romjai közt, távol Babylonnak, én járok.
Isteni látomány mely vélem küzd,
Vagy Régi, kit látok“

A törött bors, szerencsendió, meg beszózt muszka halak illata, ábrándos, itáliai hangulatba ringatták a kedélyeket. Mikor befejeztem, a Régike fuldokolva zokogott, a papája meg könynyezve mondott köszönetet a figyelemért, melyben én Régikét részesítettem. Odámat átvette s a Régike imakönyvébe csukta.

Egy hó malva a fővárosba mentem. Minek ecseteljem a válas fájdalmait? A speczerájos bolt, sirboltta változott előttem. A „pult“ egy mint nagy fakoporsó terpeszkedett a szoba hosszában. Erre a fakoporsóra borult Régike és hullatta keserű könynyeit a kaszsa nyílásába. Egyre azt hangoztatta, hogy sohasem fog elfelejteni. Emléki, a papája engedelmével ide adott egy selmeczi pipát. Azt mondta, hogy tudja ő jól, hogy a jogász urak menynyire szeretnek pipálni! Neki a Blau Isidor mesélte, a ki szintén jogász volt egy évig, hanem tegnap meghalt az apja s most ő fogja a boltot átvenni.

A Blau Isidor, az ott volt speczerájos az utca tulsó oldalán. * * *

A fővárosban eltöltött zajos öt év után ismét haza mentem. Az utcánkban újra érezni véltem azt az ábrándos szerencsendió, törött bors és préselt hering szagot. A házak, mint homályos árnyak váltak ki a sötétszürke alkonyból s emlékemben újra ott állt Régike a szilvoriom hűtő fölött mint Rebeka s a frakkszárny alakú stancizlikal kezében, mint Putifárné, egy kivi-ágított bolt, kirakata felé tartottam. Az ajtó fölött nagy betűkkel volt felírva: Blau Isidor vegyeskereskedése. A kirakatban egy szép szel emetháit láttam. Az üvegbura alól kiállott a sajtapiros egy darabja. Azon pedig ismerős irással ott állt:

„Szédült romjai közt távol Babylonnak, én járok.
Isteni látomány mely vélem küzd,
Vagy Régi, kit látok“

A többit elfölte az ementháli. —

Paszcu Emil.

Felhívás.

Egy árvaházi alap létesítése céljából általam több évek előtt megindított és folytatott törekvéseim oly kedvező sikert eredményeztek, hogy ezen alap javára eddig már egy 10,333 frt 73 krnyi összeg van a verseczi takarékpénztárban gyümölcsözőleg elhelyezve, mely összegnek lényeges része az új évi üdvözetek megváltásából származik.

Ezen kedvező eredmény által felbuzdítva, bátorkodom a közelgő 1894. új év alkalmából

is Versecz város tisztelt polgárságához fordulni oly kéréssel, miszerint eme jótékony célra az 1894. új évi üdvözeteket is bármily csekély összeg által megváltani sziveskedjék, mely összeg az érintett célra fordíttatni és nyilvánosan nyugtáztatni fog.

A megváltás eszközölhető a rendőrkapitányságnál, a „Délvidék“ a „Werschezer Gebirgsbote“ és a „Neue Werschezer Zeitung“ szerkesztői irodában, a hol a megváltási jegyek ki fognak adni.

Verseczen, 1893. évi decz. hó 12-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Köszvény és eszűban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőreleg ismeretessé vált *Tinct. Capsci comp.* ajánlólóg legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű háziszser 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroslánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olosóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicsőretet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező híralatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony-gyárijeggyel, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondlózó, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonnyal“ ellátott játékok valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. eszű. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár. Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Oltén, Rotterdam. London E.C., New-York.

Máriaczei Gyomorcsöppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és ártótlóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfútság, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a *Máriaczei gyomorcsöppek* évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszer-tára
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly csöppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A *Máriaczei gyomorcsöppek* valódián kaphatók.

A „Máriaczei gyomorcsöppek“ kaphatók Verseczen: Erős Aladár gyógyszer., Müller Oskár gyógyszer., Herczog József gyógyszer., Küchler Béla gyógyszer. — Zichyfalván: Mayeri K. gyógyszerésznél.

Páratlan kedvezmény!

Ujév közeledtével minden művelt magyar családnál felmerül a kérdés, hogy a rendes napilap mellett, milyen szépirodalmi lapra fizessenek elő? Erre a kérdésre a jelen irodalmi viszonyok között csak egy válasz lehet. És pedig fizessünk elő a legdíszesebb kiállítású, leggazdagabb tartalmú és a legtöbb illusztrációval díszített

Magyar Gényusz

című képes hetilapra, mely újévtől kezdve páratlan kedvezményben részesíti előfizetőit.

A Magyar Gényusz nakugyanis sikerült az

„OTTHON“

szerkesztőségével egyesülve oly kedvezményt nyújtani előfizetőinek, mely páratlanul áll a magyar irodalomban. E két előkelő irodalmi vállalat ugyanis olyformán lépett szövetségbe, hogy igazán potom áron szereshető meg együtt mindakettő.

A Magyar Gényusz képes hetilap és az Otthon képes havi folyóirat előfizetési ára együtt véve

egész esztendőre 12 forint, félévre 6 forint, negyedévre 3 forint.

Vagyis 13 frt. egész évi előfizetésért kap az előfizető egy rendkívül diszes kiállítású, magas irodalmi színvonalon álló, aktuális képeket tartalmazó, előkelő hetilapot, továbbá a 12, mond tizenkét kötetből álló, havonként megjelenő folyóiratot az Otthont, melyről a közönség és a kritika egyhangulag elismerte, hogy az a legelső és legelőkelőbb folyóiratunk, mert körülötte csoportosul a magyar irodalom és művészet színejava.

Az újév előtt belépő előfizetők már megkapják az Otthon karácsonyi számát, mely egész kincstára a magyar irodalmi és művészi termékeknek.

Az előfizetési pénzek a kettős irodalmi vállalatra a Magyar Gényusz kiadóhivatalához (Teréz-körut 41. szám) küldendők.